

blackPanther OS 10.1

black
PANTHER OS tsaby

Figyelem! Ez a cikk már több, mint egy éves! A benne lévő információk elavultak lehetnek!

Hazánkban, amikor Linux disztribúciókról beszélünk általában a külföldi fejlesztésű operációs rendszerek kerülnek előtérbe, méltánytalanul elfeledkezünk róla, hogy mi magyarok is jelen vagyunk ebben a sokszínű világban. Az egyik ilyen nyílt forráskódú terjesztés, amivel képviseltetjük magunkat, a Barcza Károly által vezetett fejlesztőcsapat munkássága nyomán megjelent blackPanther OS, melynek célkitűzése egy olyan könnyen kezelhető, felhasználóbarát Linux disztribúció megvalósítása, ami képes kiváltani a Windows rendszereket.

A blackPanther OS fejlesztése 2003-ban indult Mandrake Linux alapokon, minden külső támogatást nélkülözve. Jelenleg a 10.1-es verziónál jár, és Destiny (végzet) kódnevre keresztelték, ezen változat CD, vagy DVD telepítő médián érhető el. A DVD-s installáló lemezen minden, a hétköznapi munkához szükséges szoftver helyet kapott, míg a CD-s változaton csak egy minimális telepítő található. Ezen disztribúcióval kapcsolatos kérdések, és problémák megválaszolásával kapcsolatos fórumnak a "linuxforum" weboldala biztosít helyet.

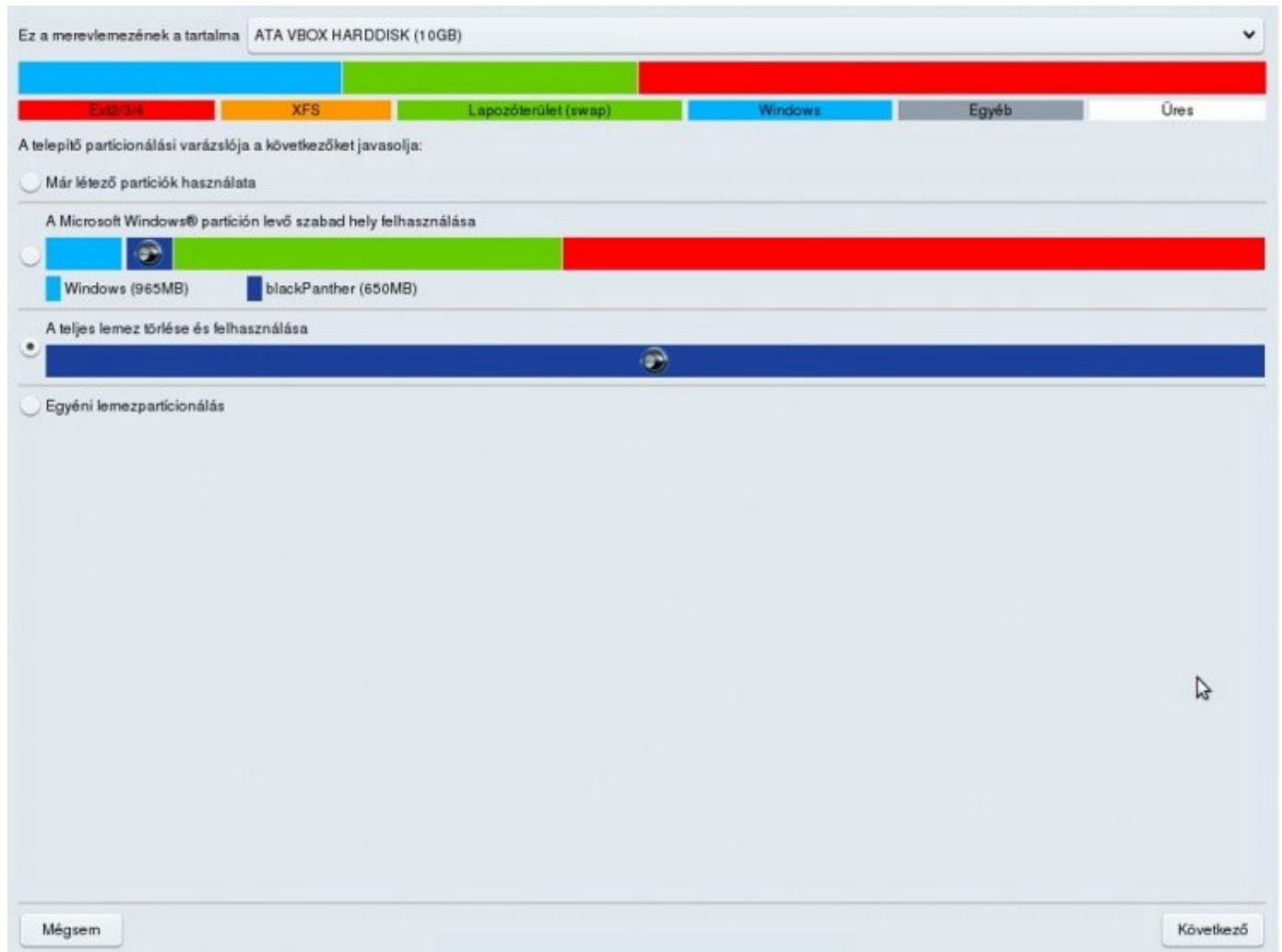
Telepítés

Ennek a disztribúciónak a telepítése a DVD-s installáló média segítségével történt. Ezen lemezről indítható egy "Live" rendszer, amivel kipróbálható az aktuális

választásával. A másik installálási mód a DVD-ről való indításkor az "EasyQuickInstall" menüpont választása, mellyel néhány egyszerű lépésen keresztül tudjuk telepíteni a rendszerünket. A lépések a következők:

- Nyelv kiválasztása (alapértelmezetten a magyart ajánlja fel).
- Licence szerződés elfogadása.
- A következő lépés a klaviatúra beállítása (itt is alapértelmezett a magyar nyelvű billentyűzetkiosztás).
- Ezt követően, pedig elindul egy varázsló, ahol első lépésként a particionálás beállításainál kiválaszthatjuk, hogy hova szeretnénk telepíteni a rendszerünket, ezek után már, csak a rendszerbetöltő és az indítási beállítások megadása van hátra (mindkét esetben legtöbbször megfelelőek az itt megadott alapértékek).

A művelet végeztével már, csak egy újraindítás maradt hátra, és következhet a blackPanther első indítása.

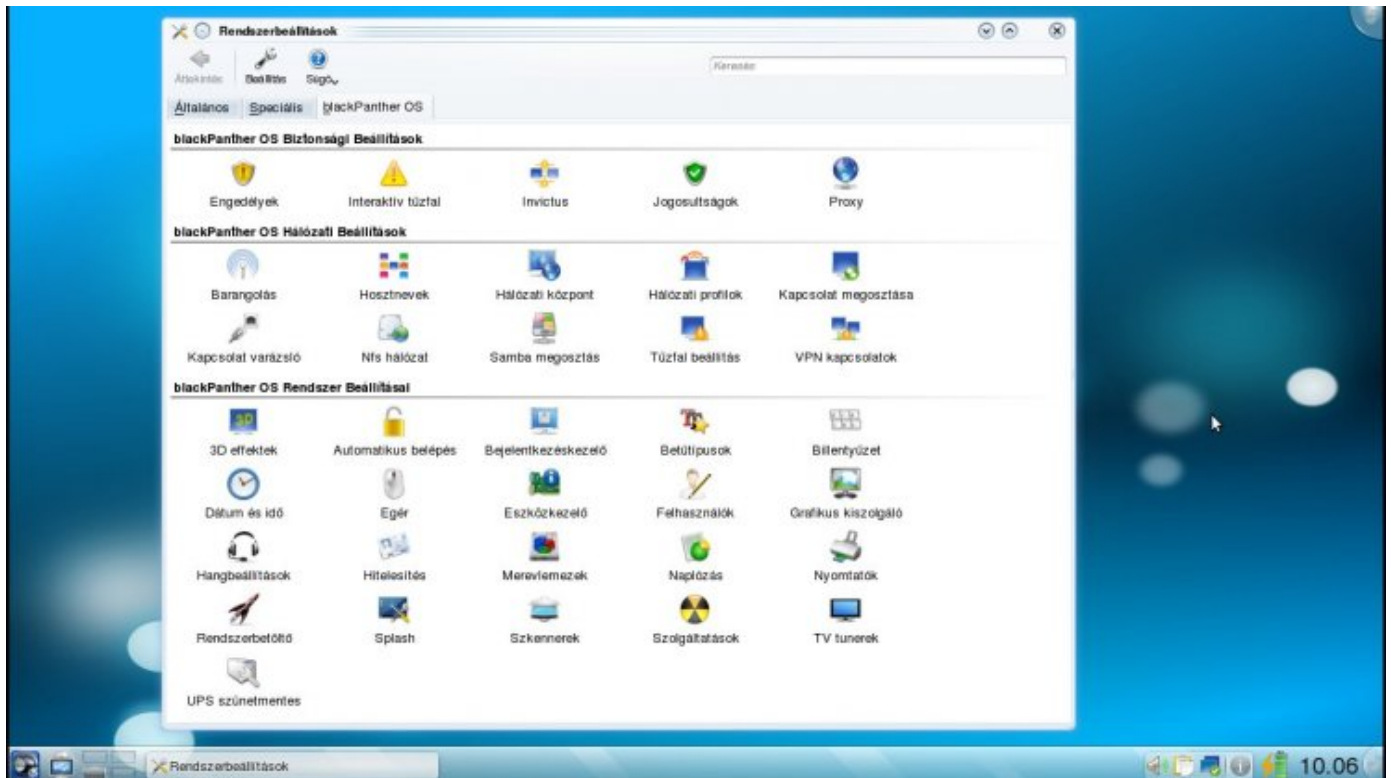
bejelentkezés kezelő ablaka fogad bennünket, hanem elindul a "blackPanther OS Asztal Varázsló". Itt választhatjuk ki, hogy milyen grafikus felületen szeretnénk dolgozni. A kezelőfelületek közül a KDE környezet alapértelmezetten telepített, de akár a GNOME, LXDE és e17 munkakörnyezetek is választhatók. Az utolsó három grafikus felület telepítéséhez működő internet kapcsolat szükséges, a hálózati beállítások ezen az ablakon is elvégezhetők egy hálózat beállító varázsló indításával.

Alapértelmezett munkafelületet választva a következő képernyőn, már a bejelentkezés kezelő fogad bennünket. A telepítés során figyelhetünk egy érdekességre, mégpedig, hogy nem kellett megadnunk a felhasználó nevünket, jelszavunkat. Ez a disztribúció automatikusan létrehoz két felhasználót "root" és "blackpanther" néven, ezen fiókok jelszavai megegyeznek a bejelentkezési neveikkel. A rendszergazdai fiókkal grafikus kezelőfelületen történő bejelentkezés alap esetben tiltva van, így csak a másik létrehozott felhasználóval tudunk belépni a rendszerünkbe.

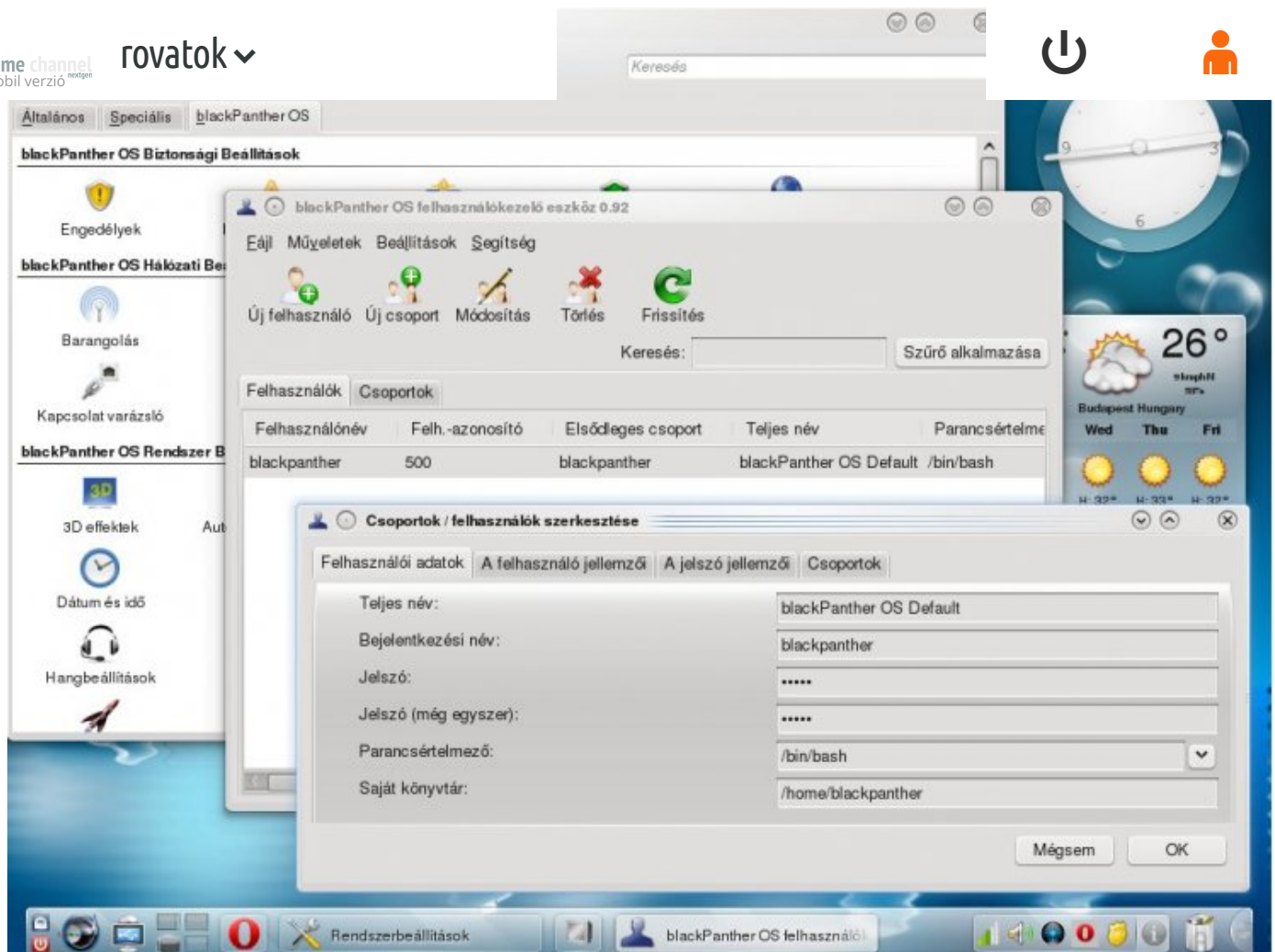
A Microsoft világából érkező felhasználók számára nagy könnyebbséget jelent, hogy a blackPanther OS konfigurálását a Windows operációs rendszeren megszokott "Vezérlőpult"-hoz hasonlóan, egy helyről, grafikus felületen tudjuk elvégezni. A "KDE" menü "Alkalmazások" almenüjének "Segédeszközök" menüpontjából érhető el a "Rendszerbeállítások" ablak, ez három jól elkülöníthető részre van felosztva úgymint: "Általános", "Speciális", "blackPanther OS". Minden egyes rész további részekre van felosztva, ennek köszönhetően rendkívül jól áttekinthetőek a beállítási lehetőségek.

Felhasználó kezelés

Az alapértelmezetten létrehozott két felhasználói fiók jelszavai nem elég biztonságosak, ezért célszerű ezeket megváltoztatni. Ezen beállításokat is a "Rendszerbeállítások" ablakban, azon belül is a "blackPanther OS" fülön, a "blackPanther OS Rendszer Beállításai" résznél érhetjük el, a "Felhasználók" feliratú gombon kattintva tudjuk indítani a felhasználói fiókok és csoportok kezeléséhez szükséges alkalmazást. Ezzel az programmal új felhasználót, csoportot tudunk létrehozni, vagy törölhetünk meglévő objektumokat, de lehetőségünk van a meglévők módosítására is.

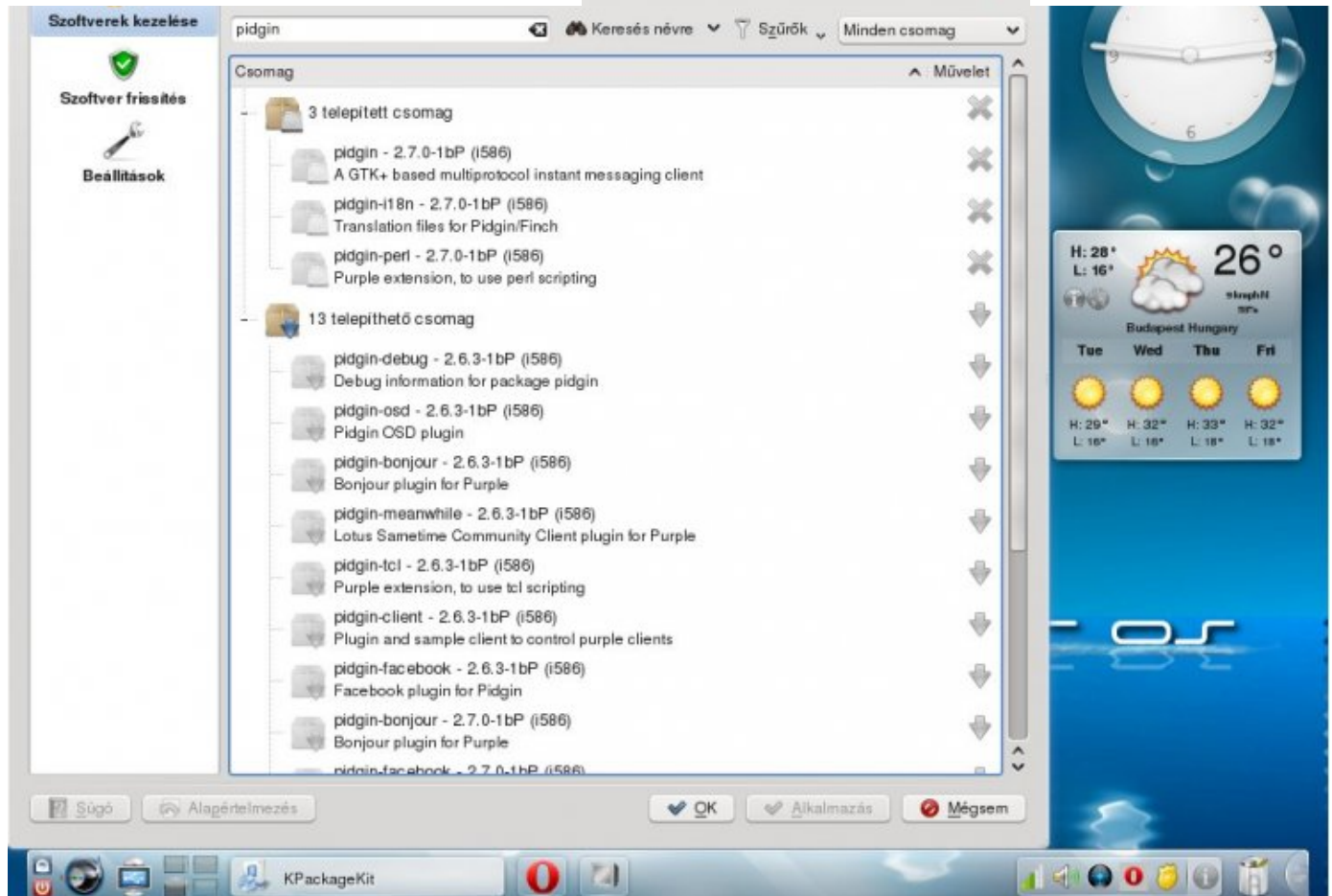

Csomagkezelés

Mivel ezen operációs rendszer fejlesztése egy Red Hat alapú disztribúción indult, így a rendszer által használt csomagformátum az RPM, de kezeli a package formátumú csomagokat is. A blackPanther előnye sok más terjesztéssel szemben, hogy különböző RPM alapú disztribúciók csomagjait is képes fogadni (Mandriva, Fedora), így ha valamely program nem található meg erre a rendszerre, akkor más Linux terjesztésekre készített csomagok is telepíthetők.

Grafikus kezelőfelületen a csomagok telepítése, törlése, és a rendszerünkhöz érkező frissítések letöltése a "KDE" menü "Alkalmazások" almenüjében a "Segédeszközök" menüponton belül a "Rendszereszközök" menüpontban található "Programok kezelése" elem kiválasztásával lehetséges (ez a KPackageKit nevű programot rejti). Itt a más Linux terjesztésekben megszokottakhoz hasonlóan egy internetes tárolóból tudjuk letölteni és telepíteni a számunkra szükséges alkalmazásokat, valamint lehetőségünk van szabályozni, hogy milyen gyakorisággal frissítse a helyi csomag adatbázist.

Fájlrendszerek

A telepítéskor, amennyiben az operációs rendszerre bízunk a particionálást, a "A teljes lemez törlése és felhasználása" lehetőséget választjuk (ezt csak akkor tegyük ha van egy teljesen üres merevlemezünk), akkor a rendszerpartíció alapértelmezetten az ext4 fájlrendszerrel lesz formázva. A Windows világából érkező felhasználóknak egy nagyon hasznos funkció, hogy már a rendszerünk első indítása után az NTFS fájlrendszerű partíciók minden beállítás nélkül használhatók (más disztribúciókban a kezdő felhasználóknak ezen művelet elvégzése komoly fejtörést tud okozni).

Hálózatkezelés

A hálózati eszközök és szolgáltatások konfigurálását a "Rendszerbeállítások" ablakban a "blackPanther OS" fülön belül a "blackPanther OS Hálózati Beállítások" résznél tehetjük meg. Az internet kapcsolatunk konfigurálását ennél a résznél a "Kapcsolat varázsló" indításával tudjuk elvégezni, ez néhány egyszerű lépésen keresztül beállítja hálózati elérésünket.

A hálózati megosztások létrehozásához két eszköz áll rendelkezésünkre, az "NFS hálózat" és a "Samba megosztás" felíratú beállítási lehetőségek. Az elsővel Linuxos

tudunk készíteni. A "Samba megosztás" első indításakor egy varázsló segítségével tudjuk beállítani a Samba kiszolgálónkat, majd ezen alkalmazás következő indításakor már saját megosztást is létrehozhatunk.

A kernel szintű tűzfal beállítását grafikus felületen is elvégezhetjük, itt a "blackPanther OS Hálózati Beállítások" résznél a "Tűzfal beállítása" feliratú gombra kattintva. Lehetőségünk van minden hálózati forgalom engedélyezésére (ekkor kikapcsolt a tűzfal), vagy megadhatjuk melyik szolgáltatást szeretnénk engedélyezni, harmadik lehetőségként választhatjuk a szolgáltatások automatikus felderítését. Kiválasztva a megfelelő beállításokat a következő ablakban megadhatjuk, hogy figyelje a portszkennelést, engedje meg az interaktív tűzfal használatát. Az ezt követően megadhatjuk, hogy mely hálózati csatoló legyen védve tűzfallal.

A "blackPanther OS Hálózati Beállítások" további lehetőségei között szerepel a hálózati profilok létrehozása (hordozható számítógépek esetén lehet fontos), a VPN kapcsolatok kiépítése, a számítógépünk nevének megváltoztatása és a WLAN kapcsolatok kezelését segítő "Barangoló" nevű alkalmazás.

A 3D-s megjelenítés, képernyő beállítások

Az operációs rendszer első indítását követő bejelentkezés után mindenféle rendszer konfigurálás nélkül egy tökéletesen működő videótámogatás fogadott (ATI Radeon x1650 Pro videó kártya volt a tesztgépben), ez azért is meglepő, mert néhány más nagy újításokat tartalmazó disztribúciónál problémás az ATI vezérlőkártyák kezelése.

Az asztali effektek bekapcsolását "Rendszerbeállítások" ablakban a "blackPanther OS" fülön belül a "blackPanther OS Rendszer Beállításai" résznél a "3D effektek" feliratú beállító alkalmazást indítva lehet bekapcsolni, és az alábbi opciók közül választhatunk:

- Háromdimenziós asztali effektek mellőzése.
- Metisse
- Compiz Fusion

Sajnálatos módon egyik 3D-s effekt bekapcsolása után sem indult el a grafikus kiszolgáló, ezért más módon kellett beállítani a háromdimenziós munkaasztal váltásokat. Ez a másik mód, pedig a "Rendszerbeállítások" ablakban az "Általános" fülön a "Megjelenés" beállítások között a "Munkaasztal" feliratú ikon indítása. Ebben az ablakban, pedig az "Asztali effektek" lehetőségnél a "Minden effektus"

Multimédia

Multimédiás alkalmazások igen széles választékát kínálja nekünk a blackPanther OS. Ezen programok a "KDE" menü "Alkalmazások" almenüjének "Hang és videó" menüpontjából érhetők el. Videólejátszók közül három kerül a rendszerrel együtt telepítésre, ezek pedig: Bangarang, Kaffein és SMPlayer, de ezeken kívül még az Amarok és Qmmp zenelejátszók is helyet kaptak ebben a Linux terjesztésben. A multimédiás programok további kínálatban megtalálhatjuk az Avidemux videó szerkesztőt, a Subtitle Composer felirat manipulálót, valamint megtalálható a RecorditNow, amivel a munkaasztalon történetekről tudunk videó felvételt készíteni (screencast).

A TV tuner kártyák kezeléséhez két program is megtalálható, az egyik a TVtime, a másik az Alevt Teletext böngésző. A legfontosabb különbség a ezen hardverek beállításában más disztribúciókhoz képest, hogy itt grafikus felületen tudjuk elvégezni a rendszer szintű konfigurálását, a beállító program pedig a

indítható.

További alapértelmezett alkalmazások

A blackPanther által kínált szoftverek között megtalálható a OpenOffice irodai programcsomag 3.1-es verziója, grafikai alkalmazások között rábukkanhatunk a GIMP-re, a KSnapshot-ra, Gwenview-ra, és még számtalan hasznos programra.

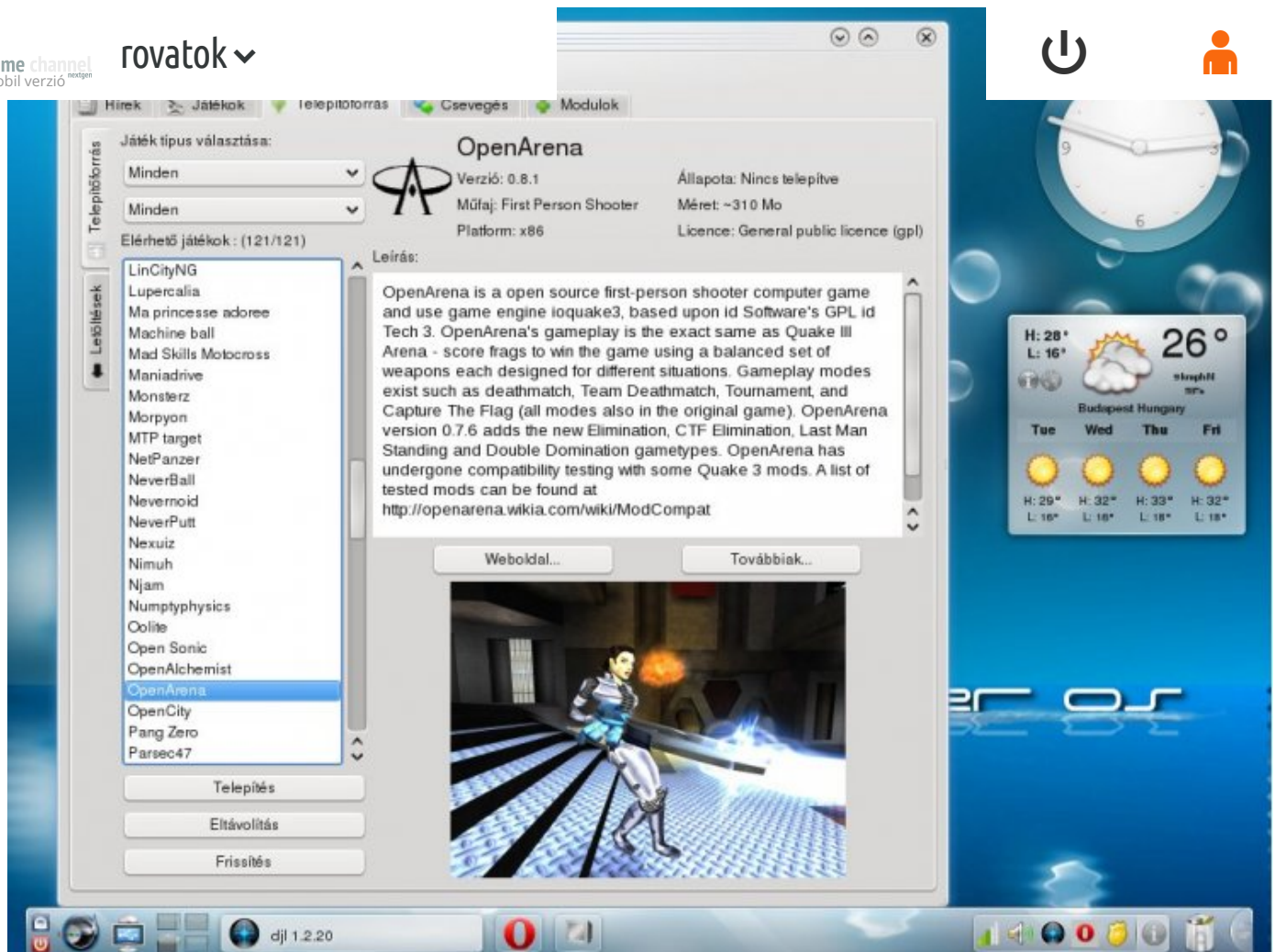
A rendszerben több emulátor program is helyet kapott, mint például a Wine és a DOSBox, de a kínálatban alapértelmezésben szerepel a VirtualBox OSE, ami rendkívül hasznos lehet más operációs rendszerek, programok tesztelésére.

A világháló böngészésére két alkalmazás a Firefox és a Konqueror áll alapesetben a rendelkezésünkre, valamint csomagkezelővel telepíthető az Opera böngésző is. Levelező kliensnek a Mozilla Thunderbird használható, de ebben az esetben is installálhatók más programok központi csomagforrásból, például: Evolution, KMail. Azonnali üzenetküldőként a Kopete kapott helyet a rendszerben, itt is igaz,

A játék szoftverek között megtalálhatóak a Linux disztribúciókban már megszokott alkalmazások, valamint helyet kapott még a DJL játékmenedzser alkalmazás is. Ez a program pedig a "KDE" menü "Alkalmazások" almenüjének "Játékok" menüjében található "Játék Kezelő sok elérhető játékkal" fedőnevű menüponttal indítható.

Ezen szoftver segítségével natívan (emulátor használata nélkül) futtathatunk játékot, például: UFO Alien Invason, Alien Arena, Open Arena, Urban Terror, de ezeken kívül persze még sok más program is megtalálható (jelenleg körülbelül 121 ilyen alkalmazás érhető el, de ez a lista folyamatosan bővül). A szoftver első indítása után egy beállító ablak fogad bennünket, itt az alapértelmezett értékek megfelelőek, ezen beállításokat elfogadva, majd továbblépve egy újabb ablakot kapunk, amin öt lapfül található. Ezek közül a lapfülek közül kettő az igazán érdekes, az egyik a "Játékok" feliratú, ahol a installált játékok érhetők el, a másikon, pedig a "Telepítőforrás" felirat olvasható, itt egy listából tudjuk kiválasztani és indítani a kiszemelt játék telepítését. A telepített játékot, pedig a "Játékok" fület kiválasztva, azon belül az használni kívánt szoftveren duplán kattintva tudjuk indítani.

Értékelés

Elmondható, hogy Barcza Károly és fejlesztőcsapatának egy remekre szabott operációs rendszert sikerült készítenie. Külön említést érdemel, a "Rendszerbeállítások" menü, ami egy jól áttekinthető "beállítóközpont", minden rendszerbeállítás egy helyen, grafikus felületen végezhető el. Ez a lehetőség különösen a kezdő Linux felhasználók, és a Windows világából most áttérők dolgát könnyíti meg.

Az operációs rendszer kipróbálása során mindössze egyetlen probléma merült fel, ez pedig, hogy a 3D-s effektek bekapcsolása csak kisebb nehézségek árán sikerült.

0

Tetszik

Tweet

11 hozzászólás